

A בס"ד
Intro

Today we will learn בע"ה בבא קמא דף י"א
Some of the topics we will learn about include.

שומר חנם
פטור מגניבה ואבידה
A voluntary שומר is not liable for a פקדון that was lost or stolen, if he safeguarded it properly.

שומר שכר
חייב בגניבה ואבידה
A paid שומר is liable for a פקדון that was lost or stolen, even though he safeguarded it properly.

Therefore, a שכר שומר provides a שמירה מעולה, a better שמירה than a חנם שומר, to ensure that the פקדון does not become lost or stolen.

However,
פטור מאונס
A שכר שומר is not liable if the פקדון was damaged through אונס, damage that occurred by accident or circumstances beyond his control.

שמואל's Halachah of
אין שמין לא לגנב ולא לגזלן
אלא לנזקין

If a person stole an item and then damaged it, the owner does not have to accept the damaged item as partial payment. Rather, he must reimburse the owner with a new item.

However, regarding נזיקין, if he damaged an item but he did not steal it, the owner must accept the broken pieces as partial payment, as was learned earlier
שהבעלים מטפלין בנבילה

B עולא א"ר אלעזר The six Halachos of

The Machlokes regarding
שליא שיצתה מקצתה ביום ראשון
ומקצתה ביום שני
מונין לה מן הראשון

If one half of a שליא, exited the רחם, mothers womb on one day, and the second half of the שליא exited on the next day, does the woman count the 14 days of ימי טומאה from the first day or from the second day.

The Machlokes regarding
בהמה גסה נקנית במשיכה
Whether a large animal, such as an ox, can be acquired with משיכה, the לוקח pulls the animal?

The Machlokes regarding
שומר שמסר לשומר
If a שומר gave the פקדון to a second שומר and the פקדון was damaged, is the first שומר liable or not?

A

שומר חנם
פטור מגניבה ואבידה

שומר שכר
חייב בגניבה ואבידה

אין שמין לא לגנב ולא לגזלן
אלא לנזקין

שהבעלים מטפלין
בנבילה

B

The six Halachos of
שליא שיצתה
מקצתה ביום ראשון
ומקצתה ביום שני
מונין לה מן הראשון

The Machlokes regarding
בהמה גסה נקנית
במשיכה

The Machlokes regarding
שומר שמסר לשומר

1 So let's review ...

The Gemara in the previous Daf mentioned the Halachah of

פחת נבילה

If a person or his ox killed another person's ox, the נזיק owns the carcass מיתה, from when the שור died, even before העמדה בדין, before the מזיק was found guilty in Bais Din. Therefore, if after מיתה, the נבילה's value decreased, the נזיק suffers the loss, because he already owns it, and the מזיק pays only the difference of the נבילה's value משעת מיתה but not העמדה בדין.

1

פחת נבילה

If a person or his ox killed another's ox, the נזיק owns the carcass מיתה even before the מזיק was found guilty in Bais Din.

Therefore...

If after מיתה, the נבילה's value decreased, the נזיק suffers the loss because he already owns it and the מזיק pays only the difference of the נבילה's value משעת מיתה but not העמדה בדין.

2 The Gemara now suggests that perhaps the Halachah of פחת נבילה is a Machlokes in a Braisa which discusses the Pasuk of

אם טרף יטרף יביאהו עד

The תנא קמא says the words יביאהו עד teach

ביא עדים שנטרפה באונס ופטור If a שומר שוכר provides witnesses that the animal was killed באונס, he is not liable.

תנא שאול says יביאהו עד teaches

ביא עדודה לב"ד The נבילה must be brought to Bais Din to be assessed.

2

Gemara suggests: Halachah of פחת נבילה is a Machlokes תנאים

Braisa

3 The Gemara initially assumes that the Machlokes is as follows:

אבא שאול holds

פחת נבילה

דניזק הוי

The נזיק suffers the loss of נבילה.

Therefore, if the בהמה was killed through the שומר's negligence, Bais Din assesses the carcass מיתה, and the נזיק, in this case the שומר, pays the difference.

While the תנא קמא holds

דמזיק הוי

The נזיק suffers the loss of נבילה.

Therefore, Bais Din does not need to assess the carcass מיתה, because the שומר keeps the carcass and pays the full value of a live animal; and the Pasuk must teach something else.

3

Gemara initially assumes:

אבא לאיל
פחת נבילה
דניזק הוי

The נזיק suffers the loss of נבילה.

If the בהמה was killed through the שומר's negligence, Bais Din assesses the carcass מיתה, the נזיק pays the difference.

טקא קמא
פחת נבילה
דמזיק הוי

The נזיק suffers the loss of נבילה.

The נזיק suffers the loss of נבילה. Bais Din does not need to assess the carcass מיתה. The שומר keeps the carcass and pays the full value of a live animal.

Pasuk must teach something else.

4 The Gemara explains that this is not necessarily so;
 לא דכ"ע דניזק
 והכא בטורח נבילה קמיפלגי
 Perhaps they both agree that the ניזק suffers the loss of פחת
 נבילה, and they disagree as to who must bring the נבילה to
 Bais Din.
 על המזיק הוא holds
 The מזיק brings the נבילה to Bais Din, while the Tanna
 Kamma holds
 על הניזק הוא
 The ניזק brings the נבילה to Bais Din.
 =====

4 Gemara explains that this is not necessarily so:
לא דכ"ע דניזק
והכא בטורח נבילה קמיפלגי
 Perhaps they both agree that the ניזק
 suffers the loss of פחת נבילה,
 They disagree as to who must
 bring the נבילה to Bais Din.

אבא קמא
על המזיק הוא
 The מזיק brings the
 נבילה to Bais Din

תנא קמא
על הניזק הוא
 The ניזק brings the
 נבילה to Bais Din.

5 The Gemara continues
 אמר שמואל
 אין שמין לא לגנב ולא לגזלן
 אלא לנזקין
 Although we ruled earlier
 לנזקין
 שמין
 The owner must accept the damaged item as partial
 payment; however
 לגנב וגזלן
 אין שמין
 If a person stole an item and then damaged it, the owner
 does not have to accept the damaged item as partial
 payment. Rather, he must reimburse the owner with a new
 item.
 ואני אומר
 אף לשואל
 שמואל adds that the same holds true for a שואל, one who
 borrowed an item and damaged it.
 ואבא מודה לי
 And רב agrees with me in this ruling.

5 אמר שמואל
אין שמין לא לגנב ולא לגזלן
אלא לנזקין
 Although we ruled earlier לנזקין
 The owner must accept the damaged item
 as partial payment
 However...
לגנב וגזלן אין שמין
 If a person stole an item and then damaged it,
 the owner does not have to accept the damaged item
 as partial payment.
 Rather, he must reimburse the owner with a new item.

ואני אומר אף לשואל
 The same holds true for a שואל
 one who borrowed an item and damaged it.

ואבא מודה לי
 And רב agrees with me in this ruling.

6 The Gemara has a ספק whether שמואל meant אף לשואל שמיין
 As for נזיקין; or אף לשואל אין שמיין
 As for גנב וגזלן

The Gemara actually cites a Machlokes regarding גנב וגזלן as well;
 עולא א"ר אלעזר says שמיין
 Even regarding גנב וגזלן, the owner must accept the damaged item as partial payment.
 While רב פפי agrees with שמואל אין שמיין

The Gemara concludes והלכתא אין שמיין לא לגנב ולא לגזלן אבל לשואל שמיין
 =====

6 אף לשואל שמיין
 As for נזיקין
 אף לשואל אין שמיין
 As for גנב וגזלן

עולא א"ר אלעזר שמיין
 The owner must accept the damaged item as partial payment.
 רב פפי אין שמיין
 and he agrees with שמואל

והלכתא אין שמיין לא לגנב ולא לגזלן אבל לשואל שמיין

7 The Gemara proceeds with six additional unrelated Halachos from עולא א"ר אלעזר, since his name was mentioned:

1. ואמר עולא א"ר אלעזר שליא שיצתה מקצתה ביום ראשון ומקצתה ביום שני מונין לה מן הראשון
 If one half of the שליא, exited the mother's womb on one day, and the second half exited the next day, the woman becomes לידה טמאה, and counts the 14 days of טומאה from the first day, because אין מקצת שליא בלא ולד
 Each part of the שליא contains part of the עובר, and perhaps the רוב, the majority of the עובר was within the first part, and the לידה already occurred on the first day.

רבא disagrees and says לחוש חוששת מימנא לא ממניא אלא לשני
 She is considered לידה טמאה from the first day חומרא, but she does not count the ימי טומאה from the first day, only from the second day, because, חומרא דאתי לידי קולא הוא
 דקא מטהרת לה מראשון This חומרא will cause a leniency, as she will assume that the ימי טומאה conclude after two weeks from the first day, and perhaps רוב עיבור was only in the second part, and the לידה occurred only on the second day, and the ימי טומאה conclude two weeks from the second day.

7 Six additional unrelated Halachos from עולא א"ר אלעזר

1 שליא שיצתה מקצתה ביום ראשון ומקצתה ביום שני

רבא לחוש חוששת מימנא לא ממניא אלא לשני
 She is considered לידה טמאה from the first day חומרא, but she does not count the ימי טומאה from the first day, only from the second day, because...
 חומרא דאתי לידי קולא הוא דקא מטהרת לה מראשון
 This חומרא will cause a leniency, as she will assume that the ימי טומאה conclude after two weeks from the first day.

עולא א"ר אלעזר מונין לה מן הראשון
 She becomes לידה טמאה, and counts the 14 days of ימי טומאה from the first day because...
 אין מקצת שליא בלא ולד
 Each part of the שליא contains part of the עובר, and perhaps the majority of the עובר was within the first part, and the לידה already occurred on the first day.

8

2.
ואמר עולא אמר רבי אלעזר
בכור שנטרף בתוך ל' יום
אין פודין אותו

If a first born son was killed within the first 30 days, although he might have otherwise lived more than thirty days, the father however does not redeem him from the Kohein, because the Pasuk states

אך פדה תפדה את בכור האדם
אך חלק

The exclusive word אך teaches that only a בכור who is alive after 30 days requires פדיון, but in the above instance he need not be redeemed.

3.

ואמר עולא א"ר אלעזר
בהמה גסה נקנית במשיכה

A large animal, such as an ox, can be acquired with משיכה, the לוקח pulls the animal.

The Gemara explains that although this is actually a מוסכת קידושין דף כ"ה in a Mishnah in מחלוקת תנאים; rules like the opinion עולא א"ר אלעזר בהמה גסה נקנית במשיכה
=====

9

4.
ואמר עולא א"ר אלעזר
האחין שחלקו
מה שעליהן שמין
ומה שעל בניהן ובנותיהן אין שמין

When brothers divide their father's estate, Bais Din also assesses the clothes they are wearing to include them in the חלוקה, but not their children's clothing, because, as Rashi explains

דכיון דלא אתו לבי דינא
לא מבזינן להו למיתי

Children generally do not appear in Bais Din, and they are not to be degraded to appear.

פפא רב says

פעמים אף מה שעליהן אין שמין

Sometimes even the brothers' clothing are not assessed; בגדול אחי

The oldest brother who manages the estate, because דניחא להו דלשתמעון מיליה

The other brothers want him to be well dressed to enhance his image in all his dealings on their behalf.

8

2

ואמר עולא אמר רבי אלעזר

**בכור שנטרף בתוך ל' יום
אין פודין אותו**

אך פדה תפדה את בכור האדם

*Only a בכור who is alive after 30 days
requires פדיון*

3

ואמר עולא אמר רבי אלעזר

בהמה גסה נקנית במשיכה

*A large animal, such as an ox, can be acquired with משיכה,
the לוקח pulls the animal.*

9

4

ואמר עולא אמר רבי אלעזר

**והאחין שחלקו
מה שעליהן שמין
ומה שעל בניהן ובנותיהן אין שמין**

*When brothers divide their father's estate,
Bais Din also assesses the clothes they are wearing,
but not their children's clothing*

רש"י

*דכיון דלא אתו לבי דינא לא מבזינן להו למיתי
Children generally do not appear in Bais Din,
and they are not to be degraded to appear.*

רב פפא

פעמים אף מה שעליהן אין שמין
Sometimes even the brothers' clothes are not assessed;

בגדול אחי

If the oldest brother manages the estate,

דניחא להו דלשתמעון מיליה
*The other brothers want him to be well dressed to
enhance his image in all his dealings on their behalf.*

10

5. ואמר עולא א"ר אלעזר שומר שמסר לשומר פטור
If a שומר transferred the פקדון to a second שומר and the פקדון was damaged, the first שומר is not liable for damages for which he would have been פטור while the פקדון was in his care.

The Gemara elaborates:
ולא מיבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר דעלווי עלייה לשמירתו
Not only if a voluntary guardian gave it to a paid guardian, the פטור is not considered a פשיעה, because he upgraded the שמירה;
אלא אפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם דהשתא גרועי גרעיה לשמירתו נמי פטור
But even if a שומר שכר gave it to a שומר חנם, the שומר שכר is פטור and this is not considered a פשיעה even though he downgraded the שמירה, because שהרי מסר לבן דעת
He handed the פקדון to a sane person, which is sufficient שמירה.

10

5

ואמר עולא אמר רבי אלעזר

שומר שמסר לשומר – פטור

If a שומר transferred the פקדון to a second שומר and the פקדון was damaged, the first שומר is not liable for damages for which he would have been פטור while the פקדון was in his care.

אלא אפילו שומר שכר שמסר לשומר חנם דהשתא גרועי גרעיה לשמירתו נמי פטור

Even if a שומר שכר gave it to a שומר חנם, the שומר שכר is פטור and this is not considered a פשיעה even though he downgraded the שמירה, שהרי מסר לבן דעת

ולא מיבעיא שומר חנם שמסר לשומר שכר דעלווי עלייה לשמירתו

Not only if a voluntary guardian gave it to a paid guardian, the פטור is פטור, and this is not a פשיעה, because he upgraded the שמירה

11

רבא disagrees and says שומר שמסר לשומר חייב
The first שומר is חייב.
ולא מיבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעיה לשמירתו
And not only if a שומר שכר gave it to a שומר חנם the שומר שכר is certainly חייב, because he downgraded the שמירה, and this was a פשיעה.
אלא אפילו שומר חנם שמסר לשומר שכר חייב
But even if a שומר חנם gave it to a שומר שכר, he is still חייב, although he upgraded the שמירה and this was not a פשיעה, the owner however can claim את מהימנת לי בשבועה
האי לא מהימן לי בשבועה
I only accept your oath that there was no פשיעה, but I do not accept the second שומר's oath, and therefore, perhaps the second שומר was פושע for which even you, the first שומר, would be חייב.

11

רבא

שומר שמסר לשומר – חייב

The first שומר is חייב.

אלא אפילו שומר חנם שמסר לשומר שכר חייב

Even if a שומר חנם gave it to a שומר שכר, he is still חייב, because the owner can claim את מהימנת לי בשבועה האי לא מהימן לי בשבועה
I only accept your oath that there was no פשיעה, but I do not accept the second שומר's oath, and therefore the first שומר, is חייב.

ולא מיבעיא שומר שכר שמסר לשומר חנם דגרועי גרעיה לשמירתו

And not only if a שומר שכר gave it to a שומר חנם, חייב is חייב, because he downgraded the שמירה, and this was a פשיעה.

12

6. ואמר עולא א"ר אלעזר הלכתא גובין מן העבדים
A person can claim another person's servant for a debt that he owes him.

The Gemara offers two explanations

1. עולא says מיתמי
The lender can collect the עבד even from the inheritors of the borrower.

Even though מטלטלי דיתמי לא משתעבדי
Moveable assets cannot be collected from יתומין?

However, עבדא כמקרקעי דמי
Slaves are considered non-movable assets like land, which a בעל חוב can collect from יתומין.

OR

2. רב נחמן says מיניה
The לוח can collect the עבד only from the לוח, but not from his יורשין, because עבדא כמטלטלי דמי
Slaves are considered moveable assets.

However, ר' אלעזר, ר' teaches עשה עבדו אפותיקי ומכרו בעל חוב גובה ממנו
As Rashi explains if the לוח said to the מלוה לא יהא לך פרעון אלא מזו
You may collect your debt only from this עבד;
If the לוח then sold the עבד, the בעל חוב can confiscate the עבד from the לוקח, because הא אית ליה קלא
The אפותיקי of a עבד becomes public knowledge, and a potential buyer is aware of the possibility that the בעל חוב might later confiscate the עבד.

However שורו אפותיקי ומכרו אין ב"ח גובה הימנו
If he made his ox אפותיקי and sold it, the בעל חוב cannot confiscate it from the לוקח, because הא לית ליה קלא
The אפותיקי of a שור does not become public knowledge, and a potential buyer is NOT aware of the possibility that the שור might later confiscate the שור.

12

6

ואמר עולא א"ר אלעזר

הלכתא גובין מן העבדים

A person can claim another person's servant for a debt that he owes him.

The Gemara offers two explanations

2

רב נחמן

מיניה

The לוח can collect the עבד only from the לוח, but not from his יורשין, because

עבדא כמטלטלי דמי
Slaves are moveable assets.

1

עולא says

מיתמי

The lender can collect the עבד even from the inheritors of the borrower.

?

מטלטלי דיתמי לא משתעבדי

עבדא כמקרקעי דמי

לוח חוב גובה ממנו
Which לוח חוב can collect from יתומין.

However, ר' אלעזר, ר' teaches

עשה עבדו אפותיקי ומכרו בעל חוב גובה ממנו

As Rashi explains - if the לוח said to the מלוה

לא יבא לך פרעון אלא מזו

You may collect your debt only from this עבד;
If the לוח then sold the עבד, the לוח חוב can confiscate the עבד from the לוקח, because

הא אית ליה קלא

The אפותיקי of an עבד becomes public knowledge, and a potential buyer is aware of the possibility that the עבד might later confiscate the עבד.

However...

שורו אפותיקי ומכרו אין ב"ח גובה הימנו

If he made his ox אפותיקי and sold it, the בעל חוב cannot confiscate it from the לוקח, because

הא אית ליה קלא

The אפותיקי of a שור does not become public knowledge, and a potential buyer is not aware of the possibility that the שור might later confiscate the שור.

דף החיים

Dedicated By: _____

Review

DafHachaim.org